

Orust kommun

kommun@orust.se

Beslut efter uppföljning för grundskola

efter tillsyn i Henåns skola 7-9

i Orust kommun

Uppföljning av tillsyn i Henåns skola 7-9

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Orust kommun under hösten 2015. Skolinspektionen fattade den 28 oktober 2015 beslut efter tillsyn för Henåns skola 7-9. Skolinspektionen har nu gjort en uppföljning av de brister som framkom i detta beslut. Uppföljningen bygger på en redovisning av vidtagna åtgärder som Orust kommun inkom med den 21 april. Den 24 maj 2016 har Skolinspektionen gjort ett uppföljningsbesök på Henåns skola 7-9 och intervjuat elever, lärare, elevhälsa och rektor. Skolinspektionen har den 27 april genomfört en telefonintervju med representant för huvudmannen.

Sammanfattning av avhjälpna brister

Arbetsområde		Typ av ingripande
1. Undervisning och lärande		
	Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll.	Brist avhjälp
2. Extra anpassningar och särskilt stöd		
	Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås.	Brist avhjälp
	Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga.	Brist avhjälp
	Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska	Brist avhjälp

	uppnås.	
	När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas.	Brist avhjälp
3. Bedömning och betygssättning		
	Läraren utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven.	Brist avhjälp
	Läraren utnyttjar vid bedömning och betygssättning all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper.	Brist avhjälp
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling		
	Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.	Brist avhjälp
	Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever.	Brist avhjälp
5. Förutsättningar för lärande och trygghet		
	Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.	Brist avhjälp
6. Styrning och utveckling av verksamheten		
	Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras.	Brist avhjälp
	Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna.	Brist avhjälp
	Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras.	Brist avhjälp

Skolinspektionens beslut

Vid uppföljning av tidigare beslut konstaterar Skolinspektionen att huvudmannen avhjälppt påtalade brister. Skolinspektionen avslutar härmed tillsynen avseende de brister som bedöms som avhjälppta.

Avhjälppta brister i verksamheten

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Orust kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Lärarna ser till att eleverna får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. (Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Orust kommun avhjälppt denna brist.

Motivering

I huvudmannens skriftliga svar till Skolinspektionen framgår bland annat att kommunen och rektorn har vidtagit följande åtgärder för att säkerställa att eleverna på Henåns skola 7-9 får inflytande över undervisningen.

Lärarna har analyserat sitt arbete med elevinflytande utifrån sin egen undervisning. Utifrån detta har en handlingsplan för ökat elevinflytande upprättats tillsammans med lärarlagen på skolan. En fortbildningsinsats om elevinflytande är planerad till hösten 2016 för att säkerställa fortsatt utveckling av arbetet med elevinflytande vad det gäller arbetssätt, innehåll och arbetsformer.

Det genomförda arbetet utvärderas kontinuerligt tillsammans med elever för att säkerställa att insatta åtgärder har haft avsedd effekt. Frågor om undervisning och inflytande tas nu också upp och behandlas av elevrådet.

Det har vid intervjuer vid uppföljningsbesöket inte framkommit annat än att det som anges i huvudmannens svar stämmer väl överens med det arbete som har genomförts på skolan.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Orust kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Ansvariga på skolan ger eleven skyndsamt stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, om eleven riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 5a § skollagen)
- Ansvariga på skolan utreder elevens behov av särskilt stöd skyndsamt, om det visar sig att det stöd som getts i form av extra anpassningar inte är tillräckligt för att eleven ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 8 § skollagen)
- Visar utredningen att en elev är i behov av särskilt stöd ges eleven sådant stöd på det sätt och i den omfattning som behövs, för att eleven

ska ha möjlighet att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. (3 kap. 8–12 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

- När det gäller särskilt stöd följs insatta åtgärder upp och utvärderas. (3 kap. 9 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Orust kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

I huvudmannens skriftliga svar till Skolinspektionen framgår bland annat att kommunen och rektor har vidtagit följande åtgärder för att säkerställa att eleverna på Henåns skola 7-9 får de extra anpassningar och det särskilda stöd de behöver och har rätt till.

Elevgrupperna har minskats från cirka 30 elever till 20 elever. Detta gör att lärarna har goda förutsättningar att genomföra extra anpassningar inom klassens ram. En utbildningsinsats om extra anpassningar har genomförts med all pedagogisk personal under november 2015.

Andelen elever som får stöd i den särskilda undervisningsgruppen "Katamaranen" har minskats och elever får nu också särskilt stöd i sin ordinarie undervisningsgrupp. De elever som får stöd i Katamaranen får det utifrån sina behov.

En helt ny modell av elevhälsoarbete har införts på skolan. Elevhälsoteamet träffas varje vecka och lärare på skolan har möjlighet att boka tid för konsultation och handledning. En utredning av en elevs eventuella behov av särskilt stöd genomförs tillsammans med elevhälsan i de fall där extra anpassningar har visats sig vara otillräckligt. Elevhälsan är också delaktig i upprättandet av åtgärdsprogram. Den gång som beslutats på skolan när en elev kan vara i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd följs av alla lärare, personal och rektor. Extra anpassningar och beslutat särskilt stöd följs upp.

Det har vid intervjuer vid uppföljningsbesöket inte framkommit annat än att det som anges i huvudmannens svar stämmer väl överens med det arbete som har genomförts på skolan. Dessutom beskriver lärare och elevhälsan att erbjudandet av extra anpassningar inom klassens ram leder till att många elever väljer att utveckla och arbeta aktivt med olika strategier för lärande.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Orust kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Läraren utvärderar elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven. (10 kap. 19–20 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)
- Läraren utnyttjar vid bedömning och betygssättning all tillgänglig information om elevernas kunskaper i förhållande till de nationella kunskapskraven, och gör en allsidig bedömning av dessa kunskaper. (9 kap. 20 § skolförordningen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.7 Bedömning och betyg)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Orust kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

I huvudmannens skriftliga svar till Skolinspektionen framgår bland annat att kommunen och rektorn har vidtagit följande åtgärder för att säkerställa att bedömning och betygssättning sker enligt skollagens krav.

En sammanställning av betygsresultaten gjordes i början av vt -16. Lärarna har nu utifrån denna sammanställning analyserat sin egen betygssättning i ämnesgrupperna. Bland annat har betygssättningen granskats utifrån om hela betygsskalan används i ämnet och lärarna har även analyserat betygsresultaten utifrån skillnader mellan könen. En förstelärare på skolan har fått ett särskilt uppdrag för att ansvara för utvecklingsarbetet med bedömning och betygssättning. Elever har också varit delaktiga i utvecklingsarbetet genom att de har fått svara på frågor om hur de uppfattar betygssättningen på skolan.

Analysarbetet följer en kontinuerlig plan där nästa sammanställning och analys kommer att genomföras i början av juni 2016.

För de elever som får stöd i "Katamaranen" sker nu sambedömning. De elever som får undervisning i "Katamaranen" har tydliga individuella mål. Rektor har också förtydligat skollagens krav för personalen, att all tillgänglig information ska användas vid betygssättning.

Det har vid intervjuer vid uppföljningsbesöket inte framkommit annat än att det som anges i huvudmannens svar stämmer väl överens med det arbete som har genomförts på skolan. Lärarna beskriver också i intervjuer att de har fått en ökad samsyn och att samtal om bedömning och betygssättning är nu är en levande process på skolan.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Orust kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)
- Vid skolenheten bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever. (6 kap. 6–10 §§ skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Orust kommun avhjälppt denna brist.

Motivering

I huvudmannens skriftliga svar till Skolinspektionen framgår bland annat att kommunen och rektorn har vidtagit följande åtgärder för att säkerställa att skolmiljön utformas så att alla elever tillförsäkras trygghet och studiero och att det bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever på Henåns skola 7-9.

Personalnärvaron i skolans inom- och utomhusmiljöer har ökat. Riskområden har identifierats tillsammans med eleverna. En socialpedagog har rekryterats till elevhälsan och har ett tydligt uppdrag i skolans arbete för ökad trygghet och studiero genom riktade insatser för elever som behöver stöd i att öka sitt engagemang och ansvarstagande för sin utbildning.

Skolan har omarbetat sin plan mot kränkande behandling. Arbetet har gjorts tillsammans av rektor, elevhälsa, elever, lärare och annan personal. Planen mot kränkande behandling är känd och implementerad i verksamheten. En utvärdering av förra årets plan finns med i skolans gällande plan mot kränkande behandling.

Skolan har också upprättat en handlingsplan som redovisar hur det kontinuerliga arbetet för att förbättra studieron ska ske på skolan.

Det har vid intervjuer vid uppföljningsbesöket inte framkommit annat än att det som anges i huvudmannens svar stämmer väl överens med det arbete som har genomförts på skolan.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Orust kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Orust kommun avhjälpt denna brist.

Motivering

I huvudmannens skiftliga svar till Skolinspektionen och vid intervjuer vid uppföljningsbesöket framgår bland annat att kommunen och rektorn har vidtagit följande åtgärder för att säkerställa att elevhälsan på Henåns skola 7-9 arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot målen.

En helt ny modell av elevhälsoarbete har införts på skolan. Elevhälsan är en tydlig del i arbetet i att stödja eleverna mot målen. Medlemmar av skolans elevhälsa har haft samtalsgrupper, en medlem av elevhälsan är mentor för elever som är i behov av extra stöd och trygghet i sin utbildning. Elevhälsan deltar i planering av klassbyten och sammansättning av nya klasser. Elevhälsan genomför handledning av pedagoger och har en aktiv roll i skolans systematiska arbete mot kränkande behandling. Orust kommun håller också på att ta fram en gemensam elevhälsoplan där medlemmar från Henåns skolas elevhälsoteam ingår.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterade i tidigare beslut att Orust kommun inte uppfyllde författningskraven avseende att:

- Rektorn följer upp skolenhetens resultat samt trygghet och studiero. Uppföljningen genomförs i relation till de nationella målen och dokumenteras. (1 kap. 4 §, 4 kap. 4–6 §§ och 5 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)
- Rektorn planerar för genomförandet av utvecklingsåtgärder och genomför dessa. Planeringen och åtgärderna dokumenteras. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Det har vid uppföljningen av tillsynen inte framkommit annat än att Orust kommun avhjälpit denna brist.

Motivering

I huvudmannens skriftliga svar till Skolinspektionen framgår bland annat att kommunen och rektorn har vidtagit följande åtgärder för att följa upp, analysera och besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder utifrån elevernas kunskapsresultat samt resultatet av arbetet med trygghet och studiero.

Skolenheten följer nu det av huvudmannen fastslagna årshjulet för systematiskt kvalitetsarbete. Huvudmannen och rektorn har tillsammans med elever och personal arbetat systematiskt för att följa upp skolans resultat inom ett flertal områden bland annat normer och värden, kunskaper, ansvar och inflytande, lust att lära samt skola och hem. Varje område följs upp och dokumenteras. I de analyser som gjorts ingår bland annat skillnader i kunskapsresultat mellan könen, bedömning och betygssättning, avvikelse mellan nationella prov och betyg. Rektor har även i genomförda medarbetarsamtal haft dialoger med lärarna hur de planerar att utveckla sin undervisning utifrån det som framkommit i sammanställningarna som gjorts. Utifrån analyser har rektor fattat beslut om åtgärder som är relevanta utifrån de analyser som gjorts.

Det har vid intervjuer vid uppföljningsbesöket inte framkommit annat än att det som anges i huvudmannens svar stämmer väl överens med det arbete som har genomförts på skolan.

Beslut

2016-06-16

12 (12)

Dnr 43-2015:3152

På Skolinspektionens vägnar



Peter Ekborg
Avdelningschef



Charlotte Limberg
Utredare/Föredragande